

Ганенко В.В., магістр
Київський національний університет
технологій та дизайну
Вергун А.М. к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ВПЛИВ ПОДАТКІВ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

В сучасних умовах розвитку податки відіграють важливу роль не лише для господарюючих суб'єктів, а й в контексті розвитку фінансової політики України, адже вони є вагомим джерелом наповнення бюджетів різних рівнів. Через податкові платежі можна використовувати як фіскальний та регулюючий інструмент для ефективності фінансової системи в країні.

На сучасному етапі розвитку ефективна взаємодія в напрямку податкових інтересів між державою і платниками податків є запорукою стабільного і ефективного розвитку фінансової системи, вони є найбільш адекватним та об'єктивним відображенням економічного зростання чи спаду [1, 2].

Для того, аби оцінити вплив податків на фінансову систему України, зокрема на доходи бюджету, проаналізуємо податкові надходження Зведеного бюджету України та оцінимо їх фіскальну ефективність.

З рис 1 бачимо, що динаміка податкових надходжень у структурі Зведеного бюджету України за 2014 – 2019 роки збільшилась на 702,81 млрд. грн. або майже в 3 рази. Виходячи із рис 1. проаналізуємо фіскальної ефективності податкових надходжень Зведеного бюджету України (табл.1).

З таблиці 1 бачимо, що питома вага податкових надходжень ЗБУ до ВВП за звітний період збільшилось на 3,47%, а питома вага податкових надходжень в доходах ЗБУ за той же період також збільшилась на 2,4%. Очевидно, що податки відіграють ключову роль для фінансової системи України.

Попри це варто зазначити, що на сучасному етапі в контексті розвитку фінансової системи України, національна система оподаткування має цілу низку проблем, зокрема: домінування непрямих податків над прямими; недосконалість податкового законодавства; часті зміни в ПКУ; високий рівень податкового навантаження.

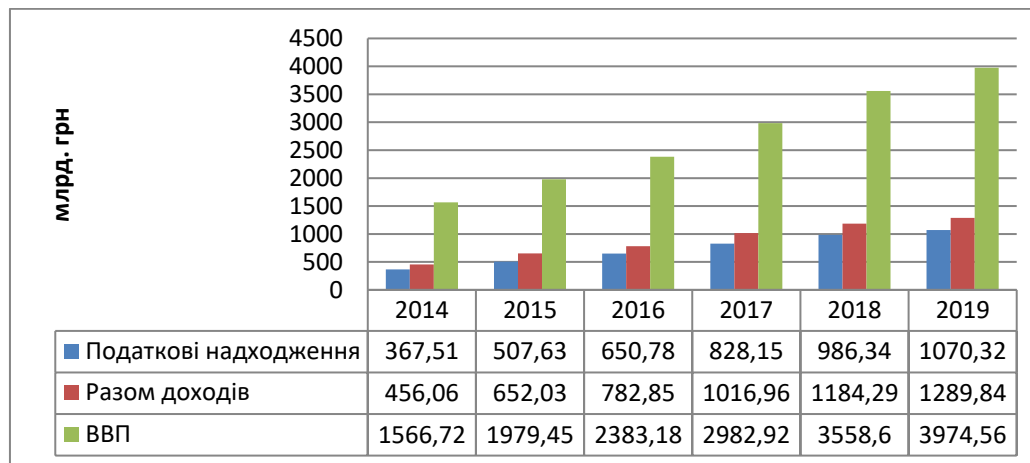

Рис 1. Динаміка податкових надходжень до Зведеного бюджету України за 2014 -2019 роки (млрд. грн.)

Джерело: складено автором на основі [3,4]

Основними напрямками вирішення даних проблем в контексті розвитку національної фінансової системи є: посилення стимулюючої ролі прямих податків внаслідок застосування обґрунтованої диференціації ставок оподаткування та податкових пільг як одних із головних способів податкового регулювання діяльності підприємницьких структур реального сектору; забезпечення стабільності податкового законодавства із максимально чітким і несуперечливим формуванням норм податкового права; спрощення процедур адміністрування податків і збільшення рівня прозорості контролю їх використання; підвищення ефективності роботи органів ДПС України із посиленням контролю над платниками податків, які умисно приховують об'єкти від оподаткування [5].

Отже, податки відіграють ключову роль в функціонуванні національної фінансової системи, що підтверджено в процесі проведеного нами аналізу, попри те нині існує ряд проблем в контексті розвитку системи оподаткування.

Вважаємо, що реалізація вказаних заходів підвищить ефективність функціонування вітчизняної податкової системи, що дасть можливість покращити рівень національної фінансової системи, забезпечити динамічне економічне зростання з підвищенням рівня та якості життя населення.

Таблиця 1

Динаміка фіскальної ефективності податкових надходжень
за 2014 – 2019 рр. (%)

Показник	Роки					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Питома вага податкових надходжень ЗБУ до ВВП, %	23,46	25,65	27,31	27,76	27,72	26,93
Питома вага податкових надходжень в доходах ЗБУ, %	80,58	77,85	83,13	81,43	83,29	82,98

Джерело: складено автором на основі [3,4]

Література

1. Ясько І.В. Теоретико-правові засади податкового адміністрування в Україні. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Інститут права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії управління персоналом, Київ, 2018.

2. Нікітішин А.О., Хозінська І. С., Пасічник В.В. Податкові надходження: сучасний стан та роль у бюджетній політиці. URL: http://www.rusnauka.com/32_PRNT_2013/Economics/3_149335.doc.htm.

3. Виконання бюджету за 2014 – 2019 роки. Офіційні дані Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>.

4. ВВП України 2014-2019. Офіційні дані Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp>.

5. Ярема Б.П. А. В. Ролько Сучасна податкова система України: проблеми та перспективи розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 34. С. 171-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_34_38.